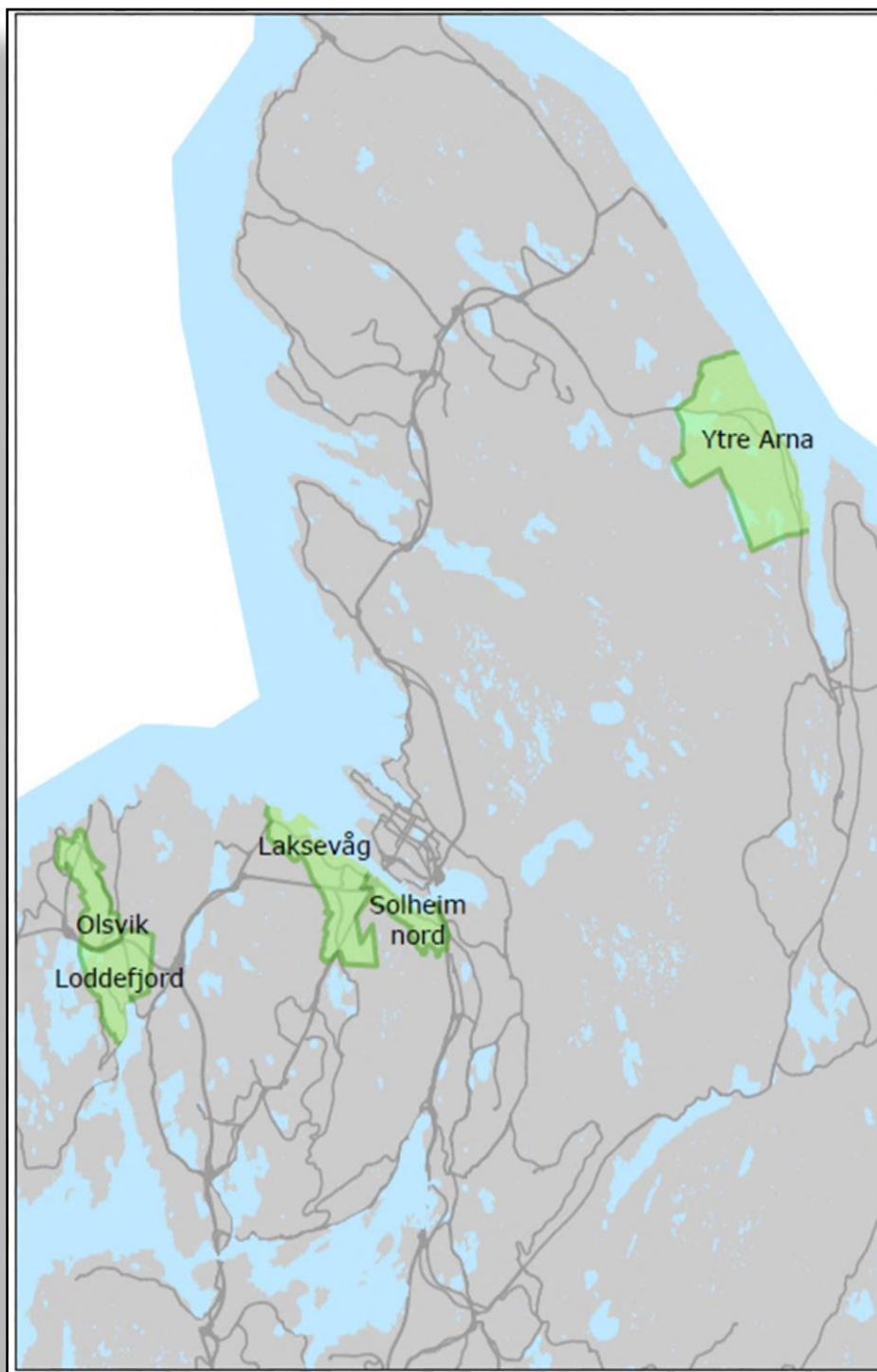

PLAN FOR OMRÅDESATSING 2020-2024

Plan for områdesatsing 2020-2024

Bergen bystyre behandlet saken i møtet 27.01.2021 sak 7/21 og fattet følgende vedtak:

1. Områdesatsingen videreføres i Loddefjord, Olsvik og Solheim nord. Solheim sør innlemmes i arbeidet i Solheim nord.
2. Det gjennomføres forprosjekt på Slettebakken, etter modell fra Olsvik og Loddefjord, for å identifisere oppgaver og innretning på en områdesatsing i denne levekårssonen.
3. Områdesatsingen fases ut innen utgangen av 2022 i indre Laksevåg og Ytre Arna. Det gjenstår fortsatt utfordringer knyttet til lokalbefolkningens levekår. Derfor er det viktig at andre tjenester må forsterkes i disse områdene. En utredning av hvordan avslutningen skal gjennomføres fremmes til bystyret i løpet av 2021.
4. Planen rulleres i 2024 der gjennomførte områdesatsinger og erfaringer fra Olsvik og Loddefjord, samt ny folkehelseoversikt legges til grunn for videre arbeid i prioriterte levekårssoner.
5. Bystyret ber byrådet arbeide for å få på plass aktive målere av luftkvalitet også i Arna og på Slettebakken.
6. Bystyret viser til budsjettmerknaden vedtatt i desember 2020 og ber byrådet orientere snarest om arbeidet med konsept for hva et nytt MO-senter i sentrum skal inneholde og hvordan det skal organiseres i samarbeid med ideelle og brukerorganisasjoner.
7. For at frivilligheten skal kunne videreutvikle, styrke og videreføre sitt bidrag til utviklingen av satsingsområdene og samfunnet for øvrig, er den avhengig av forutsigbarhet og økonomiske bidrag fra kommunen, og frivilligheten må få lov til å fortsette å være fri. Bystyret understreker at frivillig arbeid skal være et supplement til kommunale tjenester og ikke erstatte dem.
8. I videreføringen og ny oppstart av arbeidet med områdesatsning legges det vekt på å ta lærdom av erfaringene samlet opp så langt.
9. Bystyret ber byrådet sørge for at alle etatene i kommunen har kjennskap til områdesatsing.
10. Bystyret påpeker at sanering av deponi og miljøsikring av Slettebakken vil føre til betydelig bedre miljø, og det skal legges vekt på å utvikle idretts- og rekreasjonsformål.
11. Bystyret ber byrådet jobbe for å sikre åpne møteplasser for ungdom og barneaktiviteter i skoleferie.
12. Bystyret understreker at trafikkfarlige forhold for myke trafikanter i satsingsområdene har vært vedvarende over tid, og ber byrådet om å snarest vurdere nødvendige tiltak for å rette opp og bedre trafikkforholdene i disse områdene.

Merknad 1

Bystyret vil påpeke viktigheten av at vedtatt fortetningspolitikk i Bergen gjennomføres på en måte som ikke bygger ned nødvendig grønne rekreasjonsområder i nærmiljøet. Inaktivitet er en særlig utfordring for enkelte levekårsområder, og fortetting må ikke bidra til å vanskeliggjøre fysisk aktivitet i nærmiljøet gjennom nedbygging av grønne lunger i allerede befolkningstette områder.

Merknad 2

Bystyret ber byrådet inkludere og involvere ulike aktører, næringsliv, kjøpesentre, frivillige i de ulike bydeler, og samarbeide med dem i ulike planer og tiltak for den enkelte bydel.

Merknad 3

Bystyret ber byrådet jobbe aktivt overfor bevilgende myndigheter, slik at Bergen kan få tildelt større beløp til sitt arbeid med områdesatsing.

Merknad 4

Bystyret ber byrådet om å etablere et program mot ungdomskriminalitet, inkludert tilskuddsordning til ungdomsklubber, SLT-kontakt i hver bydel (2 bydeler per kontakt), samt tilskuddspost til egenorganisert aktivitet.

Merknad 5

Bystyret ber byrådet fremlegge en egen sak om hvordan etablere FYSAK-tilbud i hver bydel.

Innhold

Utfordringsbildet, mål og virkemidler	4
Innretning, organisering, metodikk.....	5
Nasjonale føringer	6
Lokale planer	6
By- og levekårsutvalget	7
Sentrale tema og teoretisk bakteppe for arbeidet.....	7
Nærmiljøperspektivet	8
Oppvekstmiljø	9
Skolesatsing	10
Samarbeid med private aktører	11
Næringslivet i lokalmiljøet.....	11
Organisering	12
Kommunens innsats i arbeidet med «nye og gamle soner»	13
Områdesatsingens arbeidsmetodikk.....	14
Medvirkning som arbeidsmetodikk i områdesatsingen	14
Koordinatorrollen	15
Økonomi	16
Områder	17
Satsinger fra 2012 og anbefalinger for videre satsing	18
Solheim nord	19
Anbefaling for videre arbeid Solheim nord	21
Ytre Arna	22
Anbefaling for videre arbeid Ytre Arna.....	23
Indre Laksevåg.....	24
Anbefaling for videre arbeid indre Laksevåg	25
Forslag til nye områder fra 2021/22.....	25
Solheim sør.....	25
Anbefaling for videre arbeid Solheim sør.....	26
Slettebakken.....	26
Anbefaling for videre arbeid Slettebakken	27
Avslutning av arbeid i indre Laksevåg og Ytre Arna.....	27

Byrådet legger med dette fram plan for områdesatsing i Bergen 2020-2024. I planen foreslås det å arbeide videre med områdesatsing i Solheim nord, Loddefjord og Olsvik, mens en for indre Laksevåg og Ytre Arna frem mot 2022 skal lage en utredning for å avslutte satsingen. Byrådet anbefaler videre å starte opp arbeid i Solheim sør og Slettebakken.

Planen kategoriseres som en temaplan i henhold til kommunens plansystem. Tidligere har bystyrets behandling av temaet områdesatsing blitt gjort i ordinære bystyresaker utenfor plansystemet, senest i sak 157/17. Denne gang har byrådet valgt å kategorisere det som en temaplan, jfr. planstrategien som ble vedtatt i bystyret 22.september 2020, sak 246/20.

Utfordringsbildet, mål og virkemidler

Bergen kommune har i en årrekke utarbeidet levekårsrapporter, ofte i et intervall på 4 år. I 2019 ble dette omgjort til en Folkehelse rapport. De tidligere levekårsrapportene og folkehelse rapporten fra 2019 gir et bilde av hvordan levekårsutfordringer er fordelt på ulike geografiske deler av byen, og viser tydelig at det i enkelte levekårssoner er en opphopning av levekårsulempen. Områdesatsing er et av flere verktøy bystyret i Bergen har valgt å benytte seg av for å bidra til å utjevne sosial ulikhet (Bystyresak 319/12). Satsingen innebærer en ekstraordinær innsats fra det offentlige i geografiske deler av byen som bystyret har pekt ut. *Målet for områdesatsingen er å gjennomføre en helhetlig innsats i bestemte levekårsutsatte områder i en avgrenset periode. Arbeidet skal bidra til å utjevne sosial ulikhet mellom ulike levekårssoner i Bergen.* Programarbeidet er et samarbeid mellom stat, kommune og lokalbefolkning, som skal se flere virkemidler i sammenheng og utvikle nye arbeidsformer, arbeidsmetoder og tiltak.

I de fleste temaplaner i kommunen vil en i planarbeidet kunne være tydelig og presis på hvilke konkrete tiltak som bør gjennomføres, og i stor grad kunne tallfeste målbare indikatorer for å se om en lykkes. I arbeidet med områdesatsing er dette vanskeligere. Utfordringsbildet er som nevnt over at det er til dels store forskjeller i levekår mellom noen av byens geografisk avgrensede levekårssoner. De ulike områdene har ulike utfordringer, og det kan derfor ikke lages en felles tiltaksmal for å adressere utfordringer og utjevne forskjeller. Videre er et sentralt element i områdesatsingens metodikk at tiltak skal utvikles, prioriteres og gjennomføres med medvirkning av innbyggere, lag, organisasjoner, og både privat og offentlig virksomhet i de enkelte områdene. Denne planen inneholder derfor ikke et ferdig sett med tiltak, virkemidler og indikatorer. Den gir likevel et nødvendig rammeverk for hvilken innretning arbeidet skal ha, hvordan det skal organiseres, og hvilken metodikk som velges for å kunne bidra til at hovedmålet for områdesatsingen nås.

Den langsiktige effekten av områdesatsing er også vanskelig å måle konkret. En kan følge endring ulike indikatorer i folkehelse rapporter fremover, men en kan i dette ikke nødvendigvis identifisere konkret endring som følge av arbeidet i områdesatsingen. Videre kan en følge med på hvordan lokalbefolkningen i de utvalgte områdene tilkjennegir sin opplevelse av ulike forhold i områdene, jfr. senere omtale av innbyggerundersøkelser.

I kommunens Handlings- og økonomiplan vedtas årlige målformuleringer knyttet til områdesatsingens aktivitetsnivå. Eksempelvis antall tilskudd til utvikling av nye aktiviteter, gjennomførte medvirkningsprosesser etc. Disse variablene vil ikke kunne si noe om det skjer en faktisk sosial utjevning av forskjeller. Indikatorene kan kun måle omfanget av og type aktivitet som skjer i de ulike sonene.

Innretning, organisering, metodikk

I det følgende redegjøres det for områdesatsingens innretning, organisering, arbeidsmetodikk og gjennomførte oppgaver. Det vil kort bli redegjort for status i de nye områdene Olsvik og Loddefjord og det vil bli drøftet behov for videre arbeid i områdene Solheim nord, indre Laksevåg og Ytre Arna. Det vil også vurderes om satsingen skal utvides/flyttes til nye levekårssoner.

Bergen kommune har siden 2011 fått tilskudd til områdesatsing gjennom Husbanken.

Opprinnelig var det Årstad bydel (levvekårssonene Slettebakken og Solheim nord) som ble prioritert, men fra 2012 kom Ytre Arna og indre Laksevåg inn som prioriterte områder. Ved utvelgelsen ble det lagt vekt på at områdene hadde behov for generell standardheving, og som at de samtidig viste krevende levekårsforhold i befolkningen i levekårsrapporten. Levekårsrapporten i 2011 og 2016 var et viktig bakteppe for innretningen av arbeidet. På samme måte vil byrådet vektlegge nye levekårsdata og folkehelsesdata slik de kom frem i folkehelseoversikten for 2019 i vår videre prioritering av områdesatsing. Nytt fra 2018 er samarbeidet med Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) knyttet til områdesatsingen i Olsvik og Loddefjord.

I byrådets politiske plattform 2019-2023 heter det «*Byrådets ambisjon er at Bergen skal være en god, rettferdig og inkluderende by, hvor det er godt å bo for alle uavhengig av økonomi, sosial bakgrunn, funksjonsnivå, livssyn og religiøs tilhørighet.*» Og videre, - en god og rettferdig by kjennetegnes gjerne ved hvordan de mest sårbare blir behandlet. Byrådet ønsker å føre en politikk som er offensiv og raus i møte med byens vanskeligstilte.

Kommuneplanens samfunnsdel, Bergen 2030, ble vedtatt av bystyret 24. juni 2015. Visjon og hovedmål i kommuneplanen skal svare på hvordan kommunen skal møte de viktigste samfunnsutfordringene fremover mot 2030. Kommuneplanens samfunnsdel legger til grunn en visjon om at Bergen skal være en aktiv og attraktiv by. En gåby, som er fremtidsrettet, grønn, engasjert og en drivkraft i regionene. Byen skal være attraktiv fordi den er kompakt, mangfoldig, trygg og særpreget.

Dette blir konkretisert i kommuneplanens arealplan (KPA) 2018-2030, som tar utgangspunkt i at Bergen de kommende årene må sikre at arealbruken i kommunen, bidrar til å nå målene i samfunnsdelen. Hovedpunktene for byutvikling oppsummeres i to punkt:

- Byen skal tilrettelegge for god livskvalitet, med gode forhold for bolig, arbeid og fritid. □
- Byen skal være bærekraftig og miljøvennlig.

Det er også en ambisjon at Bergen kommune tar et lederansvar for arbeidet med bærekraftsmål både regionalt og nasjonalt, og relevant for områdesatsingen er:

- God helse og livskvalitet: Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder.
- God utdanning: Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle.

Byrådet har ved fremleggelse av folkehelseoversikten, Levekår og helse i Bergen 2019, uttalt følgende: «*En god folkehelse krever at vi arbeider universelt med gode strategier for å fremme helse og livskvalitet i hele befolkningen. Effektivt folkehelsearbeid bør være forebyggende og helsefremmende gjennom å bygge gode, inkluderende og sunne skole-, arbeids- og bomiljø. Byrådet ønsker at Bergen skal være en aktiv, sunn og inkluderende by med sterke fellesskap og gode kår for frivilligheten og organisasjonene. Frivillig sektor er i lov om folkehelsearbeid utpekt som en viktig samarbeidspart for kommunen, og tilbyr en arena for mestring, utvikling, demokrati og tilhørighet for byens innbyggere.*»

Kommunen kan gjøre mye for å fremme helse og livskvalitet og utjevne forskjeller. Likevel vil de forskjellene vi ser i helse og levekår også i stor grad avhenge av nasjonale politiske føringer.

Folkehelseoversikten som ble lagt frem vinteren 2019, viser i hovedsak de samme mønstre som tidligere kartlegginger på levekårsområdet (2008, 2011 og 2016). Tallene er ikke direkte sammenlignbare med tidligere rapporter, men vi ser i hovedsak samme bildet av befolkning og levekår/helse. Områdesatsingen er tverrfaglig og griper inn i mange ulike politikkområder og berører mange styringsdokumenter (jamfør folkehelseoversikten for Bergen).

Et av målene i Kommuneplanens samfunnsdel (KPS) er at «*Bergen skal være preget av åpenhet og inkludering og tilby gode levekår for alle*». Videre står det: «*Levekårskartlegginger har vist at Bergen har relativt store sosiale forskjeller, og noen områder har utfordringer knyttet til levekår. Det er et mål å utjevne levekårsforskjeller og gi alle like muligheter for deltakelse og utvikling, uavhengig av alder, kjønn, funksjon, seksuell orientering, tro, sosial eller kulturell bakgrunn og bosted. Bergen kommune bør fortsette områdesatsingen med koordinerte lokale tiltak i områder med utfordrende levekår. Det skal være stor variasjon i tilbud, slik at flest mulig får mulighet til å delta og kan bidra i sitt lokalmiljø.*»

En rekke tema og handlingsplaner fra ulike fagfelt har betydning for og legger føringer for områdesatsingen. Planer som er relevant for dette saksområdet er:

Nasjonale føringer

- Områdesatsing, nasjonale føringer fra Kommunal- og Moderniseringsdepartementet (KMD) og Husbanken
- Folkehelsemeldingen (Meld. St. 19 (2018–2019) Folkehelsemeldinga – Gode liv i et trygt samfunn)
- Program for folkehelsearbeid i kommunene 2017-2027 -En satsing for å fremme barn og unges psykiske helse og livskvalitet.

Lokale planer

- Planstrategi for Bergen 2019-2023
- Kommuneplanens samfunnsdel Bergen 2030
- Kommuneplanens arealdel (KPA) 2018-2030
- Plan for inkludering og mangfold 2018-2022
- Trafikksikkerhetsplan for Bergen 2018-2021
- Amatørkulturplanen 2018-2027
- Kommunedelplan for blågrønn infrastruktur i Bergen 2012-2020
- Bergens barn – byens fremtid 2016-2026 – inkluderer plan for helsestasjons- og skolehelsetjenesten, psykisk helsearbeid for barn og unge og barnevernet i Bergen.
- Skolebruksplan 2016 – 2030. «Rett bygg på rett sted til rett tid»
- Barnehagebruksplan 2016-2030. «Rett bygg på rett sted til rett tid»
- Idrettsplan for 2017–2027 «Idrettsbyen Bergen - aktiv og attraktiv for alle»
- Boligmelding 2014- 2020
- Folkehelseplan for Bergen kommune 2015-2025 «Aktiv by - friske bergensere»
- Bergen – En god by for alle – Politisk plattform 2019-2023
- Forslag til Gåstrategi for Bergen 2019- 2030
- Forslag til Sykkelstrategi for Bergen 2019-2030
- Strategisk planprogram for Laksevåg
- Sammen for kvalitet – læring. Plan for kvalitetsutvikling i bergensskolen 2017 - 2020 □ Plan for psykisk helse 2016-2020
- Handlingsplan mot fattigdom, statusmelding 2019
- Et eldrevennlig Bergen - Seniorplan for Bergen kommune 2019-2024
- Handlingsplan for næringsutvikling i Bergen 2019-2020

- Handlingsplan for trafikksikkerhet 2019-2021
- Strategi for drift og vedlikehold av det kommunale vegnettet i Bergen kommune 2019-2028
- Kulturarenaplan for Bergen kommune 2019-2030
- Sammen for kvalitet, lek og læring. Kvalitetsutviklingsplan for kommunale barnehager i Bergen 2018-2021.

Felles for ovenfornevnte meldinger og planer er at de fanger opp levkårspektivet og området/nærmiljøets påvirkning på levkår, oppvekst, arbeid, utdanning og helse. I områdesatsingen møtes en rekke fag- og politikkområder.

By- og levkårsutvalget

Regjeringen har satt i gang et arbeid med en ny offentlig utredning (NOU) om levkårs- og integreringsutfordringer i byområdene, som skal foreligge i løpet av 2020. Utredningen skal øke kunnskapen om situasjonen og utfordringene og gi grunnlag for framtidig politikk og offentlig debatt. Utvalget er også bedt om å utarbeide forslag til nye tiltak for å møte utfordringene.

Sentrale tema og teoretisk bakteppe for arbeidet

Områdesatsingen som har pågått siden 2012 har av bystyret blitt vedtatt til å omhandle tre hovedtema:

- Fysisk og teknisk opprustning og utvikling
- Styrking av sosiale og kulturelle tiltak
- Etablere arenaer for dialog og samarbeid med beboere og aktører i området.

Områdesatsingen, og den måten arbeidet er innrettet på, der det er viktig å ha en prioriterende, sammenhengende og helhetlig innsats, forventes å ha god effekt på velferden til beboere og brukerne av området. Videre forventes innsatsen å gi området et bedre omdømme og økt investeringslyst fra andre som private, bedrifter med flere.

Interne resultatmål er knyttet til optimalisering av kommunens ressursbruk, tjenesteutvikling samt at en gjennom et målrettet og velfundert samarbeid med befolkningen i området også vil frigjøre frivillige ressurser som også vil bidra til kvalitetsheving i området.

Sentrale aktører i arbeidet er innbyggerne, kommunen, regionale og statlige organer, fylkeskommune og private/kommersielle aktører.

I de områdene kommunen har hatt områdesatsing, har det vært arbeidet innenfor alle de tre nevnte temaene. Det har vært stort behov for opprustning og standardheving av fysisk miljø, (gateløp, fortau, belysning, grønne lunger, som park og barnas byrom) sosiale og kulturelle tiltak som for eksempel styrking av Kulturhuset Sentrum i Ytre Arna, etablering av Gnisten i indre Laksevåg, styrking av Ny-Krohnborgsenteret m.m. Felles for disse levkårsssonene var at deler av befolkningen hadde et konfliktfylt forhold til kommunen. Det kan være mange årsaker til dette, men ofte handler det om opplevelsen av for stor belastning i området, at de opplevde stort forfall i omgivelsene og/eller at kommunen i for liten grad var til stede for dem. Det å bygge tillit og etablere gode samarbeidsrelasjoner i disse områdene har derfor vært en viktig prioritet i arbeidet.

Over tid har skole og utdanning også fått en mer sentral plass i arbeidet. Det har fra 2012 vært satset på Ny-Krohnborg senteret, og fra 2018 på nye Damsgård skole. Nye Holen skole er nå under ombygging og renovering.

Fra 2018 har kommunen inngått et samarbeid med Kommunal- og Moderniseringsdepartementet (KMD) der skole og utdanning er et av tre hovedtema.

I samarbeid med Kommunal- og Moderniseringsdepartementet (KMD) har temaene for innsats i områdesatsingen i Loddefjord og Olsvik vært følgende:

- Gode nærmiljøer, herunder møteplasser, aktivitetmuligheter og trygg ferdsel.
- Innovasjon og metodeutvikling for å unngå frafall i skolen og styrke utdanningsnivået.
- Byutvikling og infrastrukturtiltak som bidrar til å øke områdets attraktivitet og som bidrar til mer variert befolkningssammensetning i fortettingsområdene.

I kommunens videre arbeid vil det bli arbeidet slik at temaer med overføringsverdi fra arbeidet i Loddefjord og Olsvik også kan føre til tiltak i de andre områdesatsingssonene.

Nærmiljøperspektivet

Nærmiljø er en viktig arena for kommunens arbeid med områdesatsing, folkehelse og byutvikling. Nærmiljø er et begrep som kan forstås som en samlebetegnelse for de ulike fysiske og sosiale forholdene i et lokalmiljø, samspillet mellom mennesker og mellom mennesker og deres omgivelser. Det omhandler fysiske faktorer som boligområder, parker, plasser, gater, lekeplasser, natur- og friområder og kulturlandskap, og inkluderer institusjoner som blant annet barnehager, skoler og sykehjem. Nærmiljøet består også av psykososiale faktorer, blant annet knyttet til opplevelse av trygghet, og sosiale møteplasser. Estetisk kvalitet kan påvirke folks trivsel og følelse av stolthet og identitetstilknytning.

For at et nærmiljø skal oppleves som godt må en rekke kvaliteter være til stede. En variert bolig- og beboersammensetning, tilgang til grønt- og rekreasjonsområder, nærhet til daglige gjøremål og møteplasser og tilgang på et tilfredsstillende offentlig transporttilbud, er noen av de faktorene som i stor grad påvirker et områdes attraktivitet.

Utforming av utemiljøer og offentlig rom har stor betydning for blant annet identitet, tilgjengelighet, fysisk aktivitet, inkludering og deltakelse i sosiale aktiviteter. Andre viktige faktorer ved et positivt nærmiljø er at miljøet oppleves som trygt, fordi det kan føre til gode sosiale nettverk, og fravær av rus og kriminalitet. Mangel på møteplasser vil redusere mulighetene for å bli kjent med naboer. Dette kan svekke mulighetene for tillit og uformell sosial kontroll. På samme måte kan lav grad av områdebevissthet og forpliktelse overfor nærmiljøet svekke følelsen av tilhørighet i et område.

Gjennom nærmiljøarbeidet jobber områdesatsingen for å bygge identitet/omdømme og legge til rette for sosialt samvær mellom de som bor i områdene. Dette gjøres blant annet gjennom å bygge nærmiljøanlegg som lekeplasser, aktivitetsplasser og andre møteplasser. Gjennom samarbeid med lokale kunstnere og ildsjeler jobbes det også med å dekorere/smykke områdene med blant annet graffiti-kunstverk, parsellhager, maling og rydding.

At et område har et livsløpsperspektiv, er avgjørende for hvor lenge folk bor i et område, og i hvilken grad de trives. I flere av de områdene som Bergen kommune har områdesatsing finnes mange utleieboliger, både kommunale og private. Utleie kan ofte være et midlertidig sted på vei til noe annet, og det er generelt større gjennomtrekk i områder med mye utleieboliger. Flyttehyppighet over det normale kan føre til et ustabilt bomiljø som gjør det vanskelig å bygge sosiale nettverk over tid. Godt fungerende sosiale nettverk påvirker befolkningens helse positivt da det gir tilgang på ressurser

som sosial støtte, engasjement og positive sosiale relasjoner. Samtidig kan ensomhet og mangel på sosiale nettverk ha en negativ påvirkning på helse og trivsel. I områder med høyt gjennomtrekk er

utviklingen av nærmiljøet ekstra viktig. Tilrettelegging av bo- og nærmiljøet med styrking og gode kvaliteter, har stor betydning for at mennesker skal ønske å bli boende i sitt område. Å leve i kjente nabolag gjennom de forskjellige livsfasene gjør det lettere å skape tillit til området sitt, samtidig som man beholder sitt sosiale nettverk. Dette er særlig viktig for barn og unge som opplever positive effekter ved å gjennomføre et helhetlig skoleløp. I områdene med områdesatsing er det mange barn som ikke fullfører et helt skoleløp på samme skole.

Velkommen til folkemøte

i kantinen på Ny-Krohnborg
torsdag 21. mars kl. 18 00 - 20 00

Program for møtet:

- **Velkommen**
v/ programleder for områdesatsingen i Bergen kommune
- **Hva skjer i Solheimsviken?**
v/ G.C. Rieber
- **Informasjon om FYSAK**
Utlån av utstyr (BUA) på Melkeplassen
- **Grønne initiativ:**
Bærekraftig liv på Løvstakken og Solheim byhage.
- **Frivilligsentralen**
Aktiviteter og behov
- **Bergen feirer 950 år!! Jubileum**
v/ prosjektkoordinator
- **Nytt fra kulturkontoret**
- **Innlegg fra byråd Erlend Horn:**
Byråd for sosial, bolig og inkludering
- **Spørsmål og ordveksling**
- **Oppsummering og vel hjem!**

BERGEN
KOMMUNE

Mer informasjon på nettsidene til Områdesatsingen:
www.bergen.kommune.no, søk områdesatsing.

Husbanken

*Årlige folkemøter er en viktig arena der innbyggere, lokale initiativ og politisk ledelse møtes.
Plakaten er fra 2019, og laget av Kari Ingvaldsen.*

Oppvekstmiljø

Byrådet ønsker at barn og unge skal ha et godt og trygt oppvekstmiljø, og vil tilrettelegge for aktive og bærekraftige bo- og nærmiljø der barn og unge får anledning til deltakelse og påvirkning. Skoler og oppveksttun i de utvalgte levekårsoneene skal være kraftsentre for nærmiljøet, og være en viktig arena for samarbeid mellom foreldre og foresatte.

Kommunen har en rekke tilskuddsordninger som kan søkes på av lag og organisasjoner. Det har vist seg at i de levekårsoneene områdesatsingen arbeider i, har det vært ulik praksis og kunnskap om

mulighetene for å få tilskudd. Derfor har det også vært viktig å stimulere og oppmuntre lag og organisasjoner til å bruke kommunens ordinære tilskuddsordninger.

I det siste har det vært avisoppslag om unges situasjon i Åsane og Bergen sør. Mangel på fritids og kulturtilbud, til barne- og ungdomsgruppene, har blitt presentert som en av utfordringene. Tiltak for å forebygge utvikling av levekårsutfordringer i andre områder som ikke er omfattet av områdesatsing skal også prioriteres av byrådet. Områdesatsing synes likevel ikke å være relevant i disse områdene, fordi en hovedbegrunnelse for en helhetlig områdesatsing begrunnes i vanskelige levekår (lav inntekt, lavt utdanningsnivå, barn i lavinntekstshushold, barnevernstiltak, kommunale utleieboliger, barneflytting m.m.) i en nærmere definert levekårsone. I henhold til folkehelseoversikten 2019, er dette ikke situasjonen i Åsane og i Bergen sør. Bystyret har vedtatt at det skal utarbeides en ungdomsplan i 2021.

Skolesatsing

Oppvekst og utdanning har vært et av temaene det over tid har vært jobbet med i områdesatsingen. Sentralt i dette står også arbeidet sammen med skolene i områdene. Fra 2012 har det handlet mye om satsingen på Ny-Krohnborg som ble utviklet til et senter med barnehage, SFO, kulturarenaer og idrettshall. Fra oppstart i ny rehabilitert skole med en driftsmodell der rektor har vært øverste leder for bygget. Modellen har fått mye oppmerksomhet både lokalt, nasjonalt og i Norden. Samtidig har det vært arbeidet med andre konkrete tiltak som leksehjelp, frokost og lunsj, og foreldreveiledning.

Det har også vært forsøk med sommerskole, noe som ble gjentatt i 2020. Likevel er utfordringene knyttet til elevenes skolemestring og gjennomføring av et skoleløp i videregående, fortsatt en problemstilling. Denne utfordringen er felles for de områdene kommunen har områdesatsing i, og fra 2018 ble det etablert en gruppe blant rektorene som utveksler erfaringer og driver utviklingsarbeid (rektorforum). Damsgård skole var da under etablering og Holen skole er nå under etablering. I Ytre Arna kommer det ny skole, og Loddefjord skole skal rehabiliteres. Resultattall fra kvalitetsrapport om skolene i Bergen viser stor variasjon i elevenes resultater og måloppnåelse.

Områdesatsingen har også jobbet med at det pedagogiske utviklingsarbeidet skal få gode kår. Fra 2019 da Loddefjord og Olsvik også ble en del av områdesatsingen, har innsatsen på dette feltet blitt styrket. Per i dag er Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett en aktiv aktør i dette arbeidet. Det er søkt egne midler fra KMD til å utvikle et program frem til 2026, som omhandler pedagogisk utviklingsarbeid. Gevinster og erfaringer fra dette arbeidet skal ha overføringsverdi og komme alle satsingsområdene til gode.

En viktig målsetting er å differensiere innsatser og tjenester slik at de treffer faktiske behov til barn og unge i de ulike levekårssonene. Språkutvikling, der Lesefrø-prosjekter er sentralt, har også vært en viktig oppgave. Prosjektene er et samarbeid mellom bibliotekene, helsetjenestene, barnehagene og områdesatsingen.

Tidlig innsats for språkutvikling er viktig. Lesefrø bidrar til gode lesevaner og leseaktiviteter for alle barn i barnehagen. Bøkene finnes på mange ulike språk. Foto: Linda Nordgreen

Samarbeid med private aktører

Programmet «Ny energi rundt Damsgårdssundet» er et eksempel på offentlig/privat samarbeid i byutviklingen. Så langt oppsummeres erfaringene som gode, og en er av den oppfatning at et slikt samarbeid og en slik samordning av aktiviteter, gir god synergieffekt og at en oppnår mer i området og for lokalbefolkningen, enn hva den enkelte aktør kunne gjort alene. Disse erfaringene preger områdesatsingen slik den er innrettet i Bergen. Fortsatt er området rundt Damsgårdssundet under utvikling. Bergen og Omegn Boligbyggelag (BOB) skal fullføre sitt utbyggingsprogram, og det samme gjelder for G.C.Rieber og for Bergen kommune. Den formelt nedsatte styringsgruppen hvor de ulike partene deltok, ble avsluttet i 2017. Det er utarbeidet en sluttrapport fra dette arbeidet, og det er laget en dokumentar i samarbeid med Pandora Film som viser utviklingen rundt Damsgårdssundet og på Løvstakksiden over en periode på 10 år.

Programarbeidet er blitt eksternt evaluert av konsulentfirmaet Asplan Viak og erfaringer fra dette programmet trekkes nå med i diskusjonene omkring utviklingen av Dokken og Mindemyren.

I rapporten pekes det på gevinster med det offentlig/private samarbeidet. Det er naturlig å trekke på positive erfaringer også i den videre innsatsen Bergen kommune skal ha i indre Laksevåg gjennom oppfølgingen av Strategisk planprogram, områdeplanene for Laksevågneset og for området ved Puddefjordsbroen, og i det forestående planarbeidet i Loddefjord.

Næringslivet i lokalmiljøet

Samarbeidet med de private må skje også i lokalsamfunnet. Sæthre stein i Solheimsgaten har bidratt til lokalmiljøet og til Laksevågparken med sjakkbord og «VIP» benker i stein til de eldre ved Solheim alderssenter. Solheimsgaten Vel, som består av beboere og næringsdrivende i gaten, bidrar med dugnadstimer og effekter til lokalmiljøet. Når det gjelder for eksempel Løvstakkdagene, Damsgårdsdagene og juletretenning, spiller næringslivet en helt sentral rolle. Laksevåg senter har satt lokaler til disposisjon for nærmiljøaktiviteter og lokale kunstnere.

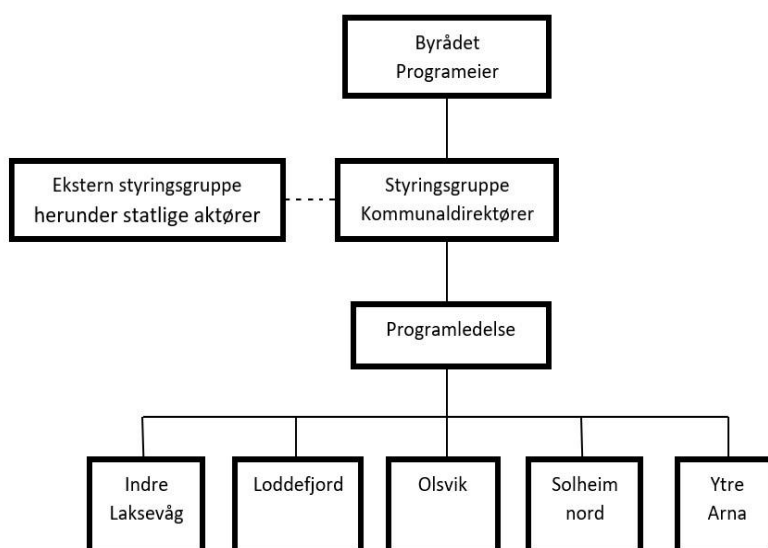
Vestkanten er en viktig samarbeidspartner i realiseringen av BUA Vestkanten, og oppgraderingen av uteområdet på Elvetun. Det er også etablert nærmiljøkontor for områdesatsingen på Vestkanten.

Bedriften Oleana, i Ytre Arna, har ved flere anledninger stilt sine lokaler/kantine til disposisjon for lokalmiljøet og områdesatsingen. Arna fabrikker leier ut lokaler til mindre næringer som design, media, o.l. noe som er tatt vel imot av områdesatsingen.

Organisering

Områdesatsingen innebærer forpliktelser utover tjenestene Byrådsavdeling for arbeid, sosial og bolig (BASB) forvalter. Områdesatsingen defineres som «en helhetlig og sammenhengende innsats i et nærmere definert område», noe som betyr at hele kommuneorganisasjonen blir utfordret.

Organisering, ansvar og koordinering, er viktige betingelser for å oppfylle intensjonene med arbeidet. Det er behov for innsats fra Byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling (BKMB), herunder det planfaglige, tema innenfor grønt og det trafikkfaglige, og alt innenfor byrom/Barnas byrom. Byrådsavdeling for finans, næring og eiendom (BFIE), blir utfordret på kommunalt eide bygg. Etat for boligforvaltning (EBF) boligportefølje, samt bruk av eierråderetten, noe som kan være aktuelt i noen av levekårssonene. Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett (BBSI), der alle fagområdene er sentrale i en oppvekst- og utdanningssammenheng, og byrådsavdeling for eldre, helse og frivillighet (BEHF), som er viktig i en folkehelsesammenheng og i kommunens samarbeid med frivilligheten og frivilligsentraler. Byrådsavdeling for kultur, mangfold og likestilling (BKML) berøres innenfor kulturarbeidet og arbeidet knyttet til minoriteter og inkludering. I BASB utfordres selvfølgelig boligtemaet, NAV tjenestene og tjenestene innenfor barn og familie. Dagens organisering av områdesatsingen bygger derfor på en bred deltakelse fra byrådsavdelingene i kommunen.

Byrådet erfarer at dagens organisering er hensiktsmessig. Det er lagt opp til møter i styringsgruppen i forbindelse med søknader og rapporter til Husbanken, og spesielle møter ved behov. I tillegg til representanter fra Husbanken, blir den eksterne styringsgruppen utvidet med deltakelse fra KMD, og ved behov andre statlige aktører. Ved behov blir det gjennomført møter/bilaterale møter dersom en byrådsavdeling har spesielle utfordringer/oppgaver i et område. For eksempel ble det gjennomført slike møter i 2019/2020 for å sikre byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling sin medvirkning i områdesatsingen i Olsvik og i Loddefjord, og med byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett, for å sikre et sterkere fokus på skole og utdanning.

Det er videre oppnevnt kontaktpersoner i de ulike byrådsavdelingene og det avholdes halvårslige møter der områdesatsingen gjennomgås og diskuteres. Møtene blir avholdt i de respektive områdene, der status for det spesielle området blir diskutert. Kontaktpersonenes oppgave er å være «døråpner» inn i egen byrådsavdeling, samt å forberede egen ledelse/kommunaldirektør på saker som berører avdelingens ansvarsområde.

Erfaringene så langt er at områdesatsingen har hatt god bruk for det faglige bakteppe representantene har med seg inn i gruppen, og samtidig at det er et potensial for videre utvikling. Erfaringene er også at representanter i denne gruppen tar initiativ til møter/ bilaterale møter ved behov. Det er viktig at kommunaldirektørene er omforent om de løsningene som er valgt, med tanke på forventninger til mål og resultater i de respektive avdelingene.

Lokalt i områdene er det etablert ulike lokale organisasjonsformer. Et bærende prinsipp er medvirkning og dialog, og derfor kan de lokale gruppene endres med hensyn til hvem som deltar og hvilke saker det arbeides med. Noen grupper oppløses når en oppgave er gjennomført, og det oppstår/etableres nye grupper ved nye oppgaver. Imidlertid er det etablert relativt stabile nettverk/koordineringsgrupper i de ulike områdene, og disse er tett på det totale arbeidet.

Byrådet vil videreføre dagens organisasjonsform og vil presisere at det er kommunen som helhet som berøres og skal ha fokus på de nærmere definerte områdene for kommunal områdesatsing.

Kommunens innsats i arbeidet med «nye og gamle soner»

Som nevnt innledningsvis foreslås det å arbeide videre med områdesatsing i Solheim nord, Loddefjord og Olsvik, mens en for indre Laksevåg og Ytre Arna frem mot 2022 skal lage en plan for å avslutte satsingen. Byrådet anbefaler videre å starte opp arbeid i Solheim sør, og Slettebakken.

I arbeidet med denne planen er de ulike byrådsavdelingene spurt om hvilke bidrag de kan gi til de nye områdene som er foreslått, samt hvordan de kan følge opp i de områdene som det har pågått arbeid i over tid.

Fra **byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling (BKMB)** vises det til et omfattende planarbeid (også gjengitt på s. 5 i dette dokumentet) og at flere av prosjektene de arbeider med har sitt utspring fra områdesatsingsarbeidet.

BKMB vil bidra til kommunens områdesatsing både med strategi- og planarbeid, utredninger og gjennomføring av fysiske tiltak. Dette gjelder områderegulering for Slettebakken som er startet opp med intensjonen om å tilrettelegge for en kompakt byutvikling med hovedfokus på idrettsformål og boliger med premiss om videreutvikling av grønnstrukturer og tverrforbindelser. I Slettebakken er reguleringsarbeidet med Slettemarken sykehjem startet opp.

Strategisk planprogram i indre Laksevåg er vedtatt og legger premisser for arealplanlegging fremover, og gjennomføring av reparasjonstiltak for gangnettet og tverrforbindelser er i gang.

Av bymiljøetaten (BME) sitt handlings- og økonomiplanarbeid fremkommer konkrete tiltak for de neste fire årene. Flere av prosjektene har sitt utspring fra områdesatsingsarbeidet. Områdesatsingen er lagt inn som et av flere kriterier i prioriteringen av forslag til tiltak og dermed vil tiltak innenfor satsingens geografiske områder få en ekstra vektning.

Byrådsavdeling for eldre, helse og frivillighet (BEHF) peker på at områdesatsingen har mange fellestrekk med folkehelsearbeidet, og særlig der utjevning av forskjeller er poengtert. Det pekes også på at organiseringen synes hensiktsmessig, utfra det forholdet at det er hele kommunens tjeneste portefølje som berøres av arbeidet.

Byrådsavdeling for kultur, mangfold og likestilling (BKML) har tjenester som er svært relevante for lokalbefolkningen i de relevante levekårssonene. Således er de også en sentral samarbeidspart for områdesatsingen, og vi har gjennom årene høstet gode erfaringer fra dette samarbeidet. Viktige tjenester avdelingen selv peker på er: det lokale kulturarbeidet, herunder innsatser for barn, unge og voksne. Bibliotekvirksomhet, herunder «lesefrø-prosjekter», språkstimulering/Bokstart, Læringsrommet og ekstra satsinger i de områdene det er områdesatsing i. De vil være en viktig

samarbeidspart i de nye områdene. Dette er oppgaver som BKML har, og som avdelingen også vil ha inn i fremtiden.

I tillegg har byrådsavdeling for kultur, mangfold og likestilling etablert et barnefamiliepanel for å gi kunnskap over tid om kultur, idrett og annen fritidsaktivitet, for barn og unge mellom 3 og 15 år. Barnefamiliepanelet viser til dels store ulikheter i barns kultur og idrettsbruk etter foreldrenes utdanning og økonomi, og at de aller fleste barn opplever kultur og idrett som publikum, men at faste aktiviteter faller etter foreldrenes økonomi og utdanning.

BKML arbeider med å utjevne ulikhetene i bruk av fritidsaktiviteter som er avdekket i barnefamiliepanelet. Dette arbeidet vil både støtte opp om arbeidet i områdesatsingene, men vil ikke direkte være rettet mot enkelt områder. Mål knyttet til dette fremgår blant annet i forslaget til budsjett for 2021.

Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett (BBSI) påpeker temaplan *Sammen for kvalitet, lek og læring. Kvalitetsutviklingsplan for kommunale barnehager i Bergen 2018 – 2021*. Avdelingen foreslår at en i beskrivelsen av *Nærmiljøperspektivet* tar med seg at byrådet er opptatt av at skoleanleggene skal fungere som nærmiljøanlegg. Her kan det nevnes at i rulleringen av skolebruksplanen som pågår nå så vil byrådet foreslå hvordan skoleanleggene i større grad kan fungere som et nærmiljøanlegg, eller hvordan skolene kan bli *hjerter i nærmiljøet*. Både for barn, unge og eldre – i tråd med at dere omtaler at det er avgjørende at trivsel i et område er avhengig av at området kan ha et *livsløpsperspektiv*.

På spørsmålet om videre bidrag oppgir BBSI at de vil vurdere hvordan vi kan inkludere perspektiver fra områdesatsing ved rullering av kvalitetsutviklingsplan på barnehage- og skolefeltet, barnehagebruksplanen, skolebruksplanen og idrettsplanen.

Idrett kan bidra med fagkunnskap innen idretts- og nærmiljøanlegg og veiledning i forhold til spillemidler.

Etter valget i 2019 ble nye tjenester lagt til Byrådsavdeling for arbeid, sosial og bolig (BASB), herunder etat for barn og familie. Nærmiljø og oppvekstmiljø er sentrale perspektiv i alt arbeid som er knyttet til barn og unge.

Områdesatsingens arbeidsmetodikk

Medvirkning som arbeidsmetodikk i områdesatsingen

Områdesatsingen har både et kortsiktig og et langsiktig perspektiv, og er organisert i et program med minst fem-syv års varighet. I områdesatsing er medvirkning et grunnleggende prinsipp for å skape vedvarende og bærekraftig utvikling og forbedring. Utviklingen skal være basert på lokalbefolkningens ønsker og behov, og kommunens øvrige planer. Forankring og lokal medvirkning er viktige oppgaver for områdesatsingen.

Medvirkning kan skje på ulikt vis. Eksempler på dette er innbyggerundersøkelser, barnetråkkregistrering (en metode der barn registrerer kvaliteter i sitt nærmiljø/skolevei), kvalitative intervju, verkstedsmøter/ad hoc-grupper og befaringer. Et viktig element for å lykkes er tilstedeværelse i lokalmiljøet, der en har dialog og samtaler, samarbeidsgrupper og årlige folkemøter. Det avholdes folkemøter i hvert satsingsområde, der en eller flere byråder deltar. Folkemøte er en arena som bidrar til å bygge bro mellom lokalbefolkningen, kommunen og politikerne. I disse møtene blir det gitt fylldig informasjon om området, og byrådene kan besvare relevante spørsmål.

Barnetråkk - barn og unge gir verdifulle innspill til hva som er viktig i deres nærmiljø.

Foto: Linda Nordgreen

Det legges stor vekt på å gi informasjon om viktige saker som berører folks liv og hverdag. Medvirkning skjer både gjennom planlegging, deltakelse i etablering og utforming av tiltak, og gjennom dialog. Dialog er viktig for å sikre at lokalbefolkningen skal vite at beslutningene fattes etter at alle argumenter er tatt med. Dette kan være krevende prosesser. Stor grad av medvirkning medfører at mange ønsker og behov kommer på dagsorden, og at et mangfold av løsningsforslag fremmes.

Det er resultatene av disse prosessene som kommer til uttrykk i de ulike handlingsprogrammene og planene. For å redusere opplevelsen av konflikt og belastning i noen av områdene er det viktig å bygge tillit og etablere gode samarbeidsrelasjoner. Kommunen må følge opp løfter og intensjoner i arbeidet. Dette gjøres for eksempel gjennom å følge opp og gjennomføre det handlingsprogrammet som er utformet i samspill med lokale behov og ønsker.

Metodikken knyttet til medvirkning og koordinering av tjenester og oppgaver, har intensjon om å gi lokalbefolkningen muligheten til å påvirke nærmiljøet sitt. Innbyggerne skal få informasjon og etablere fellesarenaer der det kan utvikles trygge og gode naboskap. Det har vært særdeles viktig i disse årene at det har blitt etablert og bygget flotte møteplasser. Eksempler er parkouranlegg i indre Laksevåg, Fysak på Melkeplassen, Sætreparken i Ytre Arna, Uteområdet til Ny-Krohnborg, Ibsens gate Ung, utvikling av Solheimsgaten/Solheim park, opprustning av Olsvikparken, utvikling av utearealet på Elvetun (Loddefjord). I medvirkningsarbeidet er tilstedeværelse viktig for å få formell og uformell kunnskap, samt etablere troverdighet og tillit.

Koordinatorrollen

Bergen kommune har opprettet koordinatorstillinger som har hatt et særlig oppfølgingsansvar for satsingsområdene Ytre Arna, indre Laksevåg, Loddefjord og Olsvik. Koordinator for Solheim nord har også hatt programlederansvar for områdesatsingen i Bergen.

Områdesatsingen har ikke driftsansvar for tiltak, men forankrer og bygger på de relevante tjenestene og ansvarsdelingen i Bergen kommune. Koordinatorrollen har et systemperspektiv og skal supplere og ikke konkurrere med kommunens ordinære tjenesteapparat.

Koordinatorernes hovedoppgaver er å koordinere tiltak internt i kommunen, i tråd med organisasjonsmodellen for arbeidet.

- Gjensidig tilpasning (øvrige planer og tiltak i kommunen, evt. andre)
- Søke samordning gjennom allianser rundt felles mål

Motvirke dobbeltarbeid og bidra til effektiv ressurs utnytting, og koordinere tiltak og interesser ute i lokalbefolkningen. Gi fødselshjelp til nye ideer, tilrettelegge for medvirkningsprosesser, blant annet gjennom å organisere befaringer, workshops, folkemøter, samtaler og det å være tilstede ved lokale arrangementer, og eventuelt være medarrangør.

Så langt er erfaringene at kommunen og lokalbefolkningen får mye gevinst ut av å organisere arbeidet på denne måten. I områdesatsingen er en opptatt av å få maksimalt ut av de ressursene en har til rådighet, og derfor er organiseringen av arbeidet under stadig evaluering.

Byråd for arbeid, sosial og bolig Lubna Bobby Jaffery innleder folkemøte i Indre Laksevåg. Foto: Solveig Trædal

Økonomi

Den løpende driften av områdesatsingen er i hovedsak finansiert av statlig tilskudd. Tilskuddene tallfestes av Regjeringen i statsbudsjettet årlig, og tildeles videre til kommunen via Husbanken og Kommunal- og moderniseringsdepartementet. For byrådet er det viktig å ha god dialog med bevilgende myndigheter, og å påvirke slik at Bergen kan få tildelt større beløp til sitt arbeid med områdesatsing.

De større investeringene som gjennomføres i de enkelte levekårssoner med områdesatsing er finansiert av kommunen selv, i tillegg til den private utvikling som også skjer i sonene.

Den statlige tildelingen for 2020 er på henholdsvis 7,7 millioner fra Husbanken og 5 millioner fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet øremerket Loddefjord og Olsvik. Kommunen har selv satt av 2,8 millioner i sine årlige driftsbudsjett for å gjennomføre satsingen i Loddefjord og Olsvik.

Forbruk, områdemidler	Forbruk statlige og kommunale midler 2011-2020	Ubrukte budsjettmidler 2020	Tildelte husbank midler og kommunale midler 2011-2020
Slettebakken	3 000 000		3 000 000
Solheim Nord	12 935 458	1 222 714	14 158 172
Indre Laksevåg	10 056 996	1 725 287	11 782 283
Ytre Arna	16 623 886	1 601 961	18 225 847
Loddefjord/Olsvik	1 998 712	7 590 562	9 589 274

Sentral prosjektledelse(koordinatorer mm.)	24 141	1 691	25 833
	235	906	141
Sum	68 756	13 832	82 588
	286	430	716

Kommunen bidrar også med betydelige investerings -og driftsmidler utover dette. Tiltak som skal finansieres av kommunen utover det som ligger i vedtatt budsjett skal forankres i politisk vedtatte handlingsprogrammer i tilknytning til for eksempel gåstrategi, sykkelstrategi og blågrønne strukturer, og spilles inn i ordinære budsjettprosesser, fra de aktuelle byrådsavdelingene.

I de årene områdesatsing har pågått, har kommunen realisert en rekke investeringsprosjekter i de aktuelle levekårssonene, som i all hovedsak er finansiert av kommunens egne investeringsmidler. I Solheim nord kan vi nevne etableringen av Ny-Krohnborgsenteret, Løvestien, Utbedring av Solheimsgaten, 3 Barnas byrom og plan for oppstramming av gatelegemer, belysning og skilting. I indre Laksevåg kan vi nevne Damsgård skole, Holen skole, Håsteinarparken, Laksevågparken, Fysak og en rekke byrom som er kommet på plass. Det er også etablert et eget hus for kulturkontoret og møtelokaler for lag og organisasjoner, Gnisten, og nytt bibliotek er nå under etablering. I Ytre Arna har Bergen kommune bygget Sætreparken og det er ny skole under planlegging. På Slettebakken ble det gjennomført et omfattende bomiljøprosjekt som inkluderte bolig-opprustning og etablering av Femmeren, et sambruks og beboerhus. Prosjektet ble avsluttet i 2015/2016. Dette arbeidet ble også i hovedsak finansiert av kommunens egne budsjetter, men i en periode ble det også gitt statlige områdesatsingsmidler til arbeid på Slettebakken, jfr. tabellen over.

Damsgård skole. Nytt skolebygg stod klart til skolestart i 2018. Foto: Linda Nordgreen

Områder

Områdesatsing i Loddefjord og Olsvik 2019

Bystyret vedtok i sak 157/17 at det skulle startes opp forprosjekt for områdesatsing i Loddefjord og Olsvik i 2018. De to områdene ble prioriterte på grunn av høye andeler unge med grunnskole som høyeste utdanning, høy andel unge uføre og arbeidsledige, samt mange tilfeller av barnevernssaker. I byrådssak 1231/19 vedtok byrådet å starte opp områdesatsing i Loddefjord og Olsvik i samarbeid med Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) med varighet frem til 2026. Dette samarbeidet er utviklet etter modell fra nye områdesatsinger i Oslo og Stavanger (se vedlegg).

Her er det åpning for det nye uteområdet ved Elvetun Ungdomshus i Loddeffjord. Elevrådsrepresentanter fra de lokale skolene åpner uteområdet sammen med to byråder. Foto: Linda Nordgreen

Satsinger fra 2012 og anbefalinger for videre satsing

I Husbankens program for områdeløft står det at hvert områdeløft vanligvis har en varighet på fem til syv år. Felles for områdene Solheim nord, indre Laksevåg og Ytre Arna, er at arbeidet har gått over 78 år. Sluttfasen for hvert løft er utfasing av oppgaver, i form av nedtrapping og forankring av tiltak. Målformuleringene og forventningene fra Husbanken handler om at en ikke kan forvente å løse alle utfordringene i et utsatt område etter en tidsavgrenset innsats da dette er en langvarig prosess (ref. Veiviseren: Områdesatsing i etablerte boområder).

I alle områdene kan vi nå oppsummere at de fleste oppgavene som har lagt til områdesatsingen, nå er gjennomført. Vi kan og registrere at kommunen nå er til stede med store tjenesteområder, og vi peker spesielt på skolebyggingen i områdene, herunder Ny-Krohnborg senteret, Damsgård skole, Holen skole og den planlagte nye skolen i Ytre Arna.

I disse områdene er også byrådsavdeling for klima, miljø og byutvikling (BKMB) og byrådsavdeling for kultur, mangfold og inkludering (BKML) sterkt involvert. BKMB med sine planer/mulighetsstudier og BKML med sitt kulturarbeid, inklusiv bibliotekdrift. Dette vil være situasjonen også inn i fremtiden.

I Husbankens program for områdeløft heter det:

«Det legges stor vekt på sluttdokumentasjon, vurdering av mål- og resultatoppnåelse. Omtrent ett år før avslutning av programmet skal kommunen levere en plan for utfasing og endelig avslutning. Planen skal inneholde hva kommunen har lært så langt, hvilke tiltak som ønskes videreført som del av ordinær drift, en prioritering av disse tiltakene og hvordan varig drift skal sikres når Husbankens engasjement er avsluttet. Det legges vekt på å få fram hvilke tiltak som evt. kan videreføres av andre aktører. Det forventes at kommunen deltar aktivt på felles læringsarenaer og bidrar med sine erfaringer til andre kommuner. Fasen avrundes med en sluttrapportering til Husbanken.»

Husbanken har en forventning om erfaringsdeling og kunnskapsutvikling. I denne sammenheng viser vi til et omfattende samarbeid med Høgskulen på Vestlandet, Bergen arkitektthøgskole, artikkelskriving og erfaringssamlinger intern i Bergen kommune. Områdesatsingen i Bergen er også en del av et storbynettverk, der en legger vekt på å ha en aktiv rolle. I januar dette året, hadde Bergen kommune ansvar for en sesjon i en storbykonferanse i Oslo, der byutvikling og områdesatsing var tema.

Områdesatsingen i Bergen
ønsker velkommen til temasamling
17. januar 2020

Sted: Ny-Krohnborg – senter for oppvekst, kultur og idrett
Tid: kl. 13.00 – 15.30

Påmelding innen 10.01 sendes
Mary.Okland@bergen.kommune.no
Gratis arrangement og enkel servering

Velkommen til temasamling med bokaktuelle **Sigrun G. Aasland**. Aasland er fagsjef i Tankesmien Agenda og utdannet innen økonomi og statsvitenskap.

I boken «Det trengs en landsby» tar Aasland utgangspunkt i egen oppvekst og nytt tallmateriale for økonomisk og sosial mobilitet mellom generasjoner i Norge.

Hvilken betydning har barns oppvekst for å lykkes senere i livet? Hvor viktig er familien og stedet du kommer fra for dine framtidsutsikter? Hvordan kan gode barnehager og skoler gi like muligheter?

Etter foredraget blir det spørsmål og refleksjoner.

Foto: Res Publica

BERGEN KOMMUNE Husbanken

DET TRENGS EN LANDSBY

Temasamling om oppvekstvilkår og sosial mobilitet gjennomført januar 2020 på Ny-Krohnborg skole.

På bakgrunn av flere av disse faktorene (oppsummering Ytre Arna og indre Laksevåg) vil det bli levert en sak til bystyret om utfasing og endelig avslutning av områdesatsingen i disse områdene. Innsatsen foreslås flyttes til Solheim sør og Slettebakken.

I Solheim nord har andelen lavinntektshusholdninger økt fra 2016 til 2019 og sonen ligger nå høyest i Bergen. På denne bakgrunn foreslås en videreføring av områdeinnsatsen der en også vurderer innsats mot Solheim sør. Solheim sør viser en negativ utvikling i levekårsforhold, og det foreslås derfor at det gjennomføres et forprosjekt for området og at det vurderes en felles satsing for Solheim nord og Solheim sør.

I 2020 har kommunen blitt kontaktet av Kronprinsparets fond, og invitert inn i et samarbeid om FLYT. FLYT er et livsmestringsprogram for ungdom i tiende klasse til første året på videregående. Her

trenes på ulike mestringsstrategier for å møte utfordringer i livet. Deltakerne skal øve på å bygge god psykisk helse, utvikle sosial kompetanse og gode kommunikasjonsferdigheter. Det er et fritidstilbud som går over ett år, og er gratis å delta på. Tiltaket iverksettes på Ny-Krohnborg høsten 2020.

Solheim nord

Gjennom handlingsplanprogrammet «Ny energi rundt Damsgårdssundet», har en særlig hatt oppmerksomhet på området Solheim nord. Levekårsrapporteringen viser at mange beboere i området har betydelige levekårsutfordringer. Kommunen har hatt et engasjement i området fra 2007 og i samarbeid med Husbanken, Bergen og omegn Boligbyggelag (BOB BBL), G.C.Rieber og Høyteknologisenteret. Dette samarbeidet ble formelt avsluttet i 2016. Boligstrukturen i området er historisk betinget, med en stor andel utleieleiligheter

Solheim nord er en levekårssone i området Damsgårdssundet. Hele programmet om arbeidet rundt Damsgårdssundet «Ny energi rundt Damsgårdssundet» (2007-2017) ble utledet i samarbeide med private, lokalbefolkning og institusjoner i området. Hele programmet omhandler vitalisering av området. En viktig innretning på arbeidet har vært følgende:

- Ansvar og deltakelse
- Næring og næringsutvikling
- Bolig og boligprogram
- Ny-Krohnborg skole som det bankende hjerte
- Fysisk infrastruktur og universell utforming
- Modernisering av velferdstjenestene
- Kunnskapsutvikling

Et viktig poeng er at dette er et samarbeid mellom det offentlige og det private. Næring og næringsutvikling har i hovedsak vært ivaretatt av G.C.Rieber på Marineholmen, og BOB BBL har vært en hovedleverandør av boliger på Damsgårdssiden. Imidlertid er Bergen kommune en stor boligeier i området, og det har i perioden vært søkelys på Bergen kommune som eier og som husvert (ca. 350 kommunale leiligheter). Det betyr at mange av de kommunale utleieboligene er rustet opp utvendig og innvendig. Sambrukshuset er modernisert og gjort universelt tilgjengelig. Etat for boligforvaltning har tatt hovedkostnadene, men det er også gitt tilskudd fra områdesatsingen.

Ny-Krohnborg senteret kom på plass i 2012, og har siden da gitt mange tilbud innenfor kultur- og idrettsområdet. Senteret rapporterer høye besøks- og brukertall, og har blitt et godt møtested for lokalbefolkningen i området. Utfordringene de nærmeste årene vil være å fullføre de fysiske tiltakene som er planlagt og som er under gjennomføring. Arbeidet med Solheimsgaten som en god lokal gate og møteplass, er forventet ferdig våren 2021.

Det har vært gjennomført en rekke befaringer med relevante aktører om de trafikale forholdene rundt Ny-Krohnborg. Summen av innspill er ivaretatt gjennom en omfattende plan i regi av VAetaten. Arbeidet er organisert i tre faser som vil gå over 6 år. Fase en er i gang og er nøye knyttet til innført soneparkering i området. Utskifting av skilt, bedre belysning, utbedring av trappeløp og snarveier, og en generell oppstramming av gateløp og fortauer er hovedinnholdet i arbeidet. Flere tiltak grenser ned mot Michael Krohnsgate, og det er fortsatt en stor utfordring å gjøre denne gaten innbydende og tilgjengelig for fotgjengere. Tungtrafikk og biler preger gatebildet, og dominerer til tross for at en har prøvd å gjøre fortauene mykere gjennom vennlige innganger til nye boliger. Det er fortsatt et inntrykk at gaten fremstår som et skille mellom dem som bor på oppsiden mot Løvstakken, og de som bor på nedsiden mot fjorden. Gaten er heller ikke noen hyggelig skolevei for de barna som er flyttet til Damsgård og som skal gå på Ny-Krohnborg skole.

På vei til julegrantenning i Solheimsgaten. Foto: Mary A. Økland

Levekårssonen Solheim nord skiller seg fortsatt ut som en sone med svært høy andel med innvandrerbakgrunn (35%), og andelen barn som bor i lavinnteksthusholdning, har økt siden 2016. Bergen kommune har ca. 350 kommunale utleieboliger i området, og ca. hver 11 beboer i området bor i kommunal bolig. Det er registrert stor flytting inn og ut av området, og andelen barn som fullfører hele skoleløpet ved Ny-Krohnborg skole er lav, og varierer noe fra år til år. Mangel på stabilitet utfordrer skolen og bomiljøene. Språktrening og språkopplæring er fortsatt en sentral oppgave å ivareta. Videre er det et poeng at kommunen gjennomfører sine mål om fortynning av den kommunale boligmassen, slik bystyret har vedtatt.

På flere indikatorer i Folkehelseoversikten er Solheim nord blant sonene i Bergen med en andel over snittet. Eksempel på dette er elever i 8. trinn som rapporterer at de har psykiske plager og som oppgir at de sover for lite. Området har størst andel barnevernssaker, og andel innbyggere som ikke har fullført videregående opplæring. Mange innvandrerkvinner står fortsatt utenfor det organiserte arbeidslivet, og med covid-19 forventes denne andelen å øke, også for menn. Dette kan også bety en ytterligere økning av husholdninger med lav inntekt.

Anbefaling for videre arbeid Solheim nord

Gitt levekårssonens fortsatt store utfordringer foreslås det at Bergen kommune viderefører sin innsats i området, men at en legger vekt på å styrke de alminnelige tjenestene i området, med tanke på å avslutte områdesatsingen etter 2024.

Politisk halvtid i forbindelse med gjennomføring av Løvtakkdagene 2019. Foto: Mary A. Økland

Ytre Arna

I bystyresaken fra 2017 pekes det på gammel infrastruktur, bratt terreng og lave boligpriser, som hinder for utvikling og fornying i Ytre Arna. Ytre Arna er en liten levekårssone med ca. 2700 innbyggere. Ytre Arna i ytre del av Bergen skiller seg fra de øvrige områdene som har klare urbane trekk med tilhørende storbyutfordringer. Målsettingen for arbeidet i dette området har vært revitalisering og oppgradering, en innsats knyttet til Ytre Arna som boligområde, næringsområde, lokalsenter og som bærer av kulturminner. Det har vært behov for en systematisk innsats knyttet til fysisk miljø, men også sosialt og kulturell opprusting på bakgrunn av store levekårsutfordringer. Det skjer endringer i dag i lokalsamfunnet, idet asylmottaket nå avvikles.

Områdesatsingen sine hovedoppgaver har vært fysisk kvalitets- og standardheving, bidratt til kulturell og sosial utvikling, og det å etablere gode møteplasser og medvirkningsarenaer. I startfasen av arbeidet i Ytre Arna ble det, i samarbeid med lokalbefolkningen, utarbeidet følgende mål for det arbeidet lokalbefolkningen skulle samarbeide med områdesatsingen om:

Områdesatsing Ytre Arna

- skal bidra til at flere oppfatter Ytre Arna som et attraktivt, trygt og fargerikt sted
- skal legge til rette for at flere opplever kontakt med andre i nærmiljøet på gode møtesteder
- skal bidra til større deltakelse i fritidstilbud og fysisk aktivitet
- skal stimulere til opprusting av sentrumsområdet gjennom vekst innen boligutvikling, lokalt kulturliv, handel og næring
- skal bidra til bedre språkkompetanse blant barn og unge i Ytre Arna

Innbyggerundersøkelsen som ble gjennomført i 2014 viste blant annet mangel på opplevelse av trygghet, deltakelse i kultur- og fritidsliv, mangel på møteplasser og kontakt med kommunen. Innbyggerundersøkelsen som ble gjennomført i 2020, jfr. vedlegg, viser stor bedring på disse områdene, det vil si en bedre opplevelse av trygghet, flere deltar i fritids- og kulturlivet, flere oppgir at de ikke vil flytte fra området og flere opplever området sitt som et attraktivt boområde. Dette vil si at målsettingene for områdesatsingen (2012) frem til nå i 2020 i stor grad er nådd, og at mange ønsker fremsatt av beboerne i dialog med områdesatsingen, er realisert.

Det er dog fortsatt utfordringer som må adresseres i Ytre Arna fra kommunens side. Her kan nevnes at Ytre Arna har lav medianinntekt, med en høy andel barnefamilier som lever i en vedvarende lavinntektssituasjon. Lave boligpriser vil kunne bidra til en ensidig befolkningssammensetning over tid, og disse utfordringene vedvarer. Parkeringssituasjonen i Ytra Arna har over tid vanskeliggjort etablering av nye boliger og en revitalisering av sentrum. På oppdrag og med finansiering fra områdesatsingen har Plan- og bygningsetaten igangsatt et arbeid for å lage en mulighetsstudie for nytt parkeringsanlegg i Ytre Arna. Avslutningsvis i denne planen skisseres at det skal fremmes en sak til bystyret om hvordan gjenstående oppgaver og utfordringer skal håndteres fra kommunens side etter at en områdesatsing trappes ned og fases ut.

Årets innbyggerundersøkelse viser en økning i andel som helt eller delvis opplever at Ytre Arna som et trygt sted å vokse opp (fra 64% til 72%), og andelen som er enig eller delvis enig i at Ytre Arna er et attraktivt sted å bo er økt fra 56% i 2014 til 66% i 2019.

Sætreparken er en attraktiv park, møte- og lekeplass. Foto: Linda Nordgreen

Kulturhuset Sentrum er en viktig møteplass og er et naturlig midtpunkt i Ytre Arna. Områdesatsingen har bidratt med midler til opprustning av bygget, bidratt til ny bibliotekvirksomhet, etablering av kafe/kafe samhold. Det å sikre videre utvikling og bærekraft, har vært et viktig mål. Det er gitt midler til koordinator som skal bidra til god drift, økt aktivitet og god markedsføring av lokalene.

Sætreparken er rustet opp med lekeplass, et lite amfi og benker. Turstier er oppgradert og merket. Tidlig i områdesatsingen ble det innledet et samarbeid med Ytre Arna historielag, noe som har resultert i etableringen av Ytre Arna museum. Elvejuvet er ryddet, og det er bygd ny skolevei. Videre er en omfattende belyningsplan utført i samarbeid med BKK.

Denne listen er ikke uttømmende, men eksempler på hva som er gjort. Et hovedprinsipp er at alt har blitt gjennomført i samarbeid med befolkningen. Dette er viktige resultater som må ivaretas i fremover. Dette vil være viktig når en skal se på hvilke aktiviteter som må videreføres når en helhetlig områdesatsing skal avsluttes.

Innbyggerundersøkelsen som ble gjennomført i Ytre Arna i 2014 viste et sterkt behov for flere åpne møteplasser i lokalsamfunnet, og innbyggerundersøkelsen gjennomført i 2020 viste en økt andel som mener at området har mange gode møteplasser i nærmiljøet. Bygget er dessuten et viktig kulturminne, og blir i all hovedsak drevet på dugnad. Det er utfordrende å få nok leieinntekter til et privateid kulturhus, spesielt når det finnes gratis offentlige lokaler tilgjengelig.

Anbefaling for videre arbeid Ytre Arna

Arbeidet med områdesatsing i Ytre Arna foreslås avsluttet og det bør utredes hvordan en utfasing og endelig avslutning i 2022 kan skje. Utredningen skal være to-delt. En oversikt over gjennomførte tiltak

(oppsummering av innsatsen) og en oversikt over gjenstående oppgaver og utfordringer, og hvordan disse skal ivaretas i et fremtidsperspektiv. Frem til da skal områdesatsingen fullføre igangsatte prosjekter som er mulig å slutføre innen 2022. Viktige prioriteringer i dette er blant annet fremdriften med ny skole, unge utenfor arbeidslivet (NAV), og avklaringer knyttet til Kulturhuset Sentrum.

Indre Laksevåg

Områdesatsingen sine hovedoppgaver har vært fysisk kvalitets- og standardheving, bidratt til kulturell og sosial utvikling og det å etablere gode møteplasser og medvirkningsarenaer. I startfasen av arbeidet i indre Laksevåg ble det, i samarbeid med lokalbefolkningen, utarbeidet følgende mål for det arbeidet lokalbefolkningen skulle samarbeide med områdesatsingen om var at arbeidet skulle bidra til:

- at flere opplever at området har gode og tilgjengelige møteplasser
- at flere opplever at området er et trygt sted å vokse opp - å styrke fritids-, kultur- og aktivitetstilbud.

I perioden har Håsteinarparkens trinn 1 og 2 blitt gjennomført, og Laksevågparken er oppgradert. Det er etablert en rekke barnas byrom, og Bergens første parkouranlegg er etablert ved Laksevåg senteret. Anlegget er et godt eksempel på hvordan unge har, og kan medvirke i etableringen av møteplasser og fellesrom. Andre eksempler er etablering av Fysak og Bua (gratis utlån av sports- og fritidsutstyr). Her nyttes også utearealene, med blant annet etablert klatrevegg. Av innendørs møteplasser vil vi trekke frem etablering av Gnisten, som rommer både kontorer og felles - og møterom. Damsgård skole har også fått ekstra arealer til nærmiljøaktiviteter, og det er etablert koordinator som forvalter kultur og idrettsarealene.

Nydelige Håsteinarparken. Foto: Linda Nordgreen

Denne listen er ikke uttømmende, men eksempler på hva som er gjort. Et hovedprinsipp er at alt har blitt gjennomført i samarbeid med befolkningen, som har vært organisert i ulike grupper. Dette er viktige resultater som må ivaretas fremover, og være viktig når en skal se på hvilke aktiviteter som må videreføres når en helhetlig områdesatsing skal avsluttes.

Innbyggerundersøkelsen som ble gjennomført i 2014 viste blant annet mangel på opplevelse av trygghet, deltakelse i kultur- og fritidsliv, mangel på møteplasser og kontakt med kommunen. Innbyggerundersøkelsen som ble gjennomført i 2020 viser stor bedring på disse områdene, det vil si en bedre opplevelse av trygghet, flere deltar i fritids- og kulturlivet, flere oppgir at de ikke vil flytte fra området, flere opplever området sitt som et attraktivt boområde. Dette vil si at målsettingene for områdesatsingen (2012) frem til nå i 2020 i stor grad er nådd. Det som imidlertid fortsatt er en utfordring, er at det er en stor andel av innbyggerne som opplever mangel på trygghet knyttet til rus og kriminalitet. Om lag halvparten av innbyggerne oppgir at de får livskvaliteten påvirket negativt av disse forholdene (jamfør innbyggerundersøkelsen i 2020).

I folkehelseoversikten fra 2019 skiller indre Laksevåg seg ut med høy andel kommunale boliger. Området er blant sonene med størst andel barn i lavinnteksthusholdninger. Av Folkehelseoversikten kan vi se at indikatorer viser noe bedring på enkelte variabler, og status quo og nedgang på noen variabler. Indre Laksevåg har flere likhetstrekk med transformasjonsområder og kan hente erfaringer fra handlingsprogrammet «Ny energi rundt Damsgårdssundet». Et poeng vil være å vurdere kommunens koordinering og samarbeid med de lokale i forbindelse med de planprosessene som skal foregå i området.

Anbefaling for videre arbeid indre Laksevåg

Arbeidet med områdesatsing i indre Laksevåg foreslås avsluttet og det bør utredes hvordan en utfasing og endelig avslutning i 2022 kan skje. Utredningen skal være to-delt. En oversikt over gjennomførte tiltak (oppsummering av innsatsen) og en oversikt over gjenstående oppgaver og utfordringer, og hvordan disse skal ivaretas i et fremtidsperspektiv. Frem til da skal områdesatsingen fullføre igangsatte prosjekter som er mulig å slutføre innen 2022. Kommunens ordinære tjenesteapparat vil være tilstede med sine tjenester. Viktige prioriteringer er blant annet arbeidet med Holen skole, møte- og lekeplasser og tverrforbindelser. Utfordringen knyttet til rus ivaretas av andre tjenester.

Forslag til nye områder fra 2021/22

Solheim sør

Solheim sør er et bolig- og næringsområde i Årstad bydel. Levekårsonen er et lite område geografisk, og grenser til Solheim nord, Kronstad, Minde og byfjellet Løvstakken. Fjøsangerveien deler sonen i to. Den vestlige delen av området omfatter blant annet tettbebygde boligområder, Solheim kirke med tilhørende kapell og kirkegård, mens den østlige delen av sonen består av boligbebyggelse, samt næringsområder i Kronstadparken og deler av Kanalveien. Boligbebyggelsen i Solheim sør består stort sett av leiligheter (ca. 76%). Byggeaktiviteten har vært stor de siste årene, og sonen var blant de fem sonene med flest boliger under oppføring i perioden 2014-2018. Antall innbyggere i området har økt fra 2747 i 2011 til 3619 i 2019.

Soner med høyere andel kommunale utleieboliger skårer generelt dårligere på øvrige levekårsindikatorer, og Solheim sør er blant de fem levekårssonene som har høyest andel i Bergen, og utgjør nå 4% av totalt antall boliger. Solheim sør er sonen med nest størst andel innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre i Bergen (34,9%, snittet i Bergen er 17,7%). Flere av levekårssonene hvor elever i 8. trinn oppgir at de sover for lite, har også elever som oppgir at de har psykiske vansker og bekymrer seg for noe hjemme. Solheim Sør er blant sonene i 2019-rapporten med størst andel åttendeklassinger som oppgir å ha psykiske helseplager (45,8%), mener at de sover for lite (33,3%), bekymrer seg for noe hjemme (33,3%) og angir fravær fra skolen den siste måneden (47,8%).

En ser imidlertid ikke behov for å gjennomføre et forprosjekt i dette området. En har kunnskap om området gjennom de tiltak kommunen har i området, - Dikterkvartalet (EBF) med en høy andel familier med minoritetsbakgrunn, Bjørnsons gaten med bo oppfølgingstjenester, helsestasjonstjenester og et aktivt NAV- kontor. Det er ca. 3600 innbyggere og ca. 2700 er mellom 20-54 år. I første omgang vil en legge vekt på å nå befolkningen i området gjennom det arbeidet som gjøres i Solheim nord, i tillegg til et sterkere fokus på arbeid og utdanning. De barna som hører til Gimle skole, vil også få tilbud og nytte av skoleutviklingen som skjer der, samt at avgangsklassene vil få tilbud om å delta i det planlagte Flyt- prosjektet. Ellers vil en følge områdesatsingens metodikk og tema, og legge vekt på å bidra til bedre grøntområder og gategrunn og det å etablere arenaer for dialog og medvirkning.

Anbefaling for videre arbeid Solheim sør

Områdesatsingen videreføres i Solheim nord og Solheim sør innlemmes i arbeidet.

Slettebakken

I bystyresak 157/17 ble det gjennomført en drøfting av behovet for områdesatsing på Slettebakken og det ble da konkludert med:

«Slettebakken har betydelige registrerte levekårsutfordringer, spesielt knyttet til barns oppvekstvilkår. Det er også grunn til å bekymre seg over den høye andelen foreldre som har problemer med det sosiale nettverket. Området kan derfor ha behov for en større innsats innen sektorer som barnevern, sosialtjeneste, skole og utdanning (Levekårsundersøkelse 2016). På den andre siden er bydelen i hovedsak preget av et velholdt og romslig fysisk miljø med relativt lite forbedringspotensial. Området er under utvikling med økt boligbygging, kommunen vurderer fortykning av kommunale boliger og private aktører har interesser i området. Dagens varierte bostruktur med hensyn til eie/leie og miksen av type boliger (leiligheter, rekkehus og eneboliger) bidrar til ønsket variert beboersammensetning i området. I perioden 2010-2015 ble det gjennomført et omfattende bomiljøprosjekt på Slettebakken og på bakgrunn av en helhetlig vurdering av situasjonen i området, vil byrådet ikke prioritere å etablere områdesatsingen i dette området på nytt nå. Byrådet vil imidlertid følge utviklingen og effekten av de endringer som vil skje i årene fremover tett. Dersom situasjonen krever det, vil det være aktuelt å gå inn med helhetlig områdesatsing på et noe senere tidspunkt.»

Soner med høyere andel kommunale utleieboliger skårer generelt dårligere på øvrige levekårsindikatorer, og Slettebakken har nest høyest andel i Bergen. Andelen har holdt seg relativt stabil siden 2011, og utgjør i 2019 9,4% av totalt antall boliger (snitt for Bergen 2,6%). En høy andel innbyggere på Slettebakken er innvandrere eller norskfødte med innvandrerforeldre.

Andelen åttendeklassinger som aldri er fysisk aktiv på fritiden har økt fra 15,4% i 2016 til Bergens høyeste andel på 27,4% i 2019. Andel barn 6-15 år i sonen som oppgir at de ikke har deltatt i organisert aktivitet de fire siste månedene er 16,6% i 2019 (snitt for Bergen er 10%). På flere indikatorer er Slettebakken i Folkehelseoversikten blant sonene i Bergen med andel over snittet. Eksempel på dette er andelen barnevernssaker, andel innbyggere som ikke har fullført videregående opplæring og arbeidsledighet blant unge. Andel elever som ikke har tilfredsstillende norsk språk ved skolestart har økt i Bergen de siste årene, men på Slettebakken er andelen ekstra høy og økt fra 6,94% til 18,8% i samme periode.

Medianinntekten på Slettebakken er lav og ligger i 2019 på 331 604 kr (snitt er 380 666 kr). Slettebakken er også blant de to sonene med størst andel barn i lavinnteksthusholdninger der andelen ligger på 20,9% (snittet er 5,8%).

Tidligere innsatser på Slettebakken, 2010-2015/16.

Arbeidet på Slettebakken tok utgangspunkt i kommunens 450 utleieboliger i dette området. Den fysiske oppgraderingen er i hovedsak knyttet til disse boligene og tilhørende fellesarealer, de sosiale og kulturelle tiltakene er åpne for alle i nærområdet. Satsningen var gjennomført som et bomiljøprosjekt i perioden 2010-2016 i regi av EBF som forvalter de kommunale boligene i området. Bomiljøprosjektet ble organisert som et samarbeid mellom offentlige instanser, frivillige lag/organisasjoner og kontaktpersoner blant beboerne i de kommunale boligene. Prosjektet innebar en omfattende oppgradering av boliger, bygninger og fellesarealer. Samtidig ble det gjennomført boligsosiale tiltak for å tilrettelegge for et trygt og inkluderende bomiljø.

Anbefaling for videre arbeid Slettebakken

Det gjennomføres forprosjekt på Slettebakken for å identifisere oppgaver og innretning på en områdesatsing i denne levekårssonen.

Avslutning av arbeid i indre Laksevåg og Ytre Arna

I saksutredningen over er det argumentert for at arbeidet i indre Laksevåg og Ytre Arna bør fases ut. Det skal igangsettes arbeid med å utrede hvordan en utfasing og endelig avslutning i 2022 kan skje. Utredningen skal være to-delt. En oversikt over gjennomførte tiltak (oppsummering av innsatsen) og en oversikt over gjenstående oppgaver og utfordringer, og hvordan disse skal ivaretas i et fremtidsperspektiv.

I arbeidet vil det bli lagt vekt på hvordan andre storbyer har avsluttet sitt arbeid i ulike områder. Videre vil lokalbefolkningen bli invitert til å si sin mening på folkemøter og eventuelt egne temamøter der avslutning av den helhetlige innsatsen tematiseres. Det er viktig å lytte til innspill på hvordan arbeidet kan trappes ned, hvilke utfordringer kommunen fortsatt må adressere, og hvordan dette kan gjøres i fortsettelsen. Folkemøter og eventuelt temamøter der dette tas opp vil bli avholdt i første del av 2021.

Utredningen skal sendes bystyret for endelig vedtak i løpet av 2021.